

UZASADNIENIE

W dniu 2 grudnia 2010 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał decyzję znak (...)451-26(5)/ (...), w której na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12, art. 56 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 56 ust. 3 i 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne orzekł, że R. S., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą PPUH (...) S. R. z siedzibą w J., naruszył warunek 2.2.3 koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzielonej mu decyzją Prezesa URE z dnia 6 lutego 2003 r. – zmienionej decyzją z dnia 19 września 2005 r., w ten sposób, że w dniu 2 grudnia 2009 r. wprowadził do obrotu, poprzez stację paliw mieszczącą się w miejscowości J., olej napędowy nie spełniający wymagań jakościowych, określonych w rozporządzeniu Ministra gospodarki z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych. Za powyższe działania Prezes URE wymierzył przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 8 000 zł, która stanowiła (...) % przychodu z działalności koncesjonowanej osiągniętego przez przedsiębiorcę w 2009 r.

Uzasadniając swoją decyzję Prezes wskazał, że udzielił R. S., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą PPUH (...) S. R. koncesji na obrót paliwami ciekłymi, na okres od dnia 15 lutego 2003 r. do 15 lutego 2013 r. Pismem z dnia 24 lutego 2010 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował go o przeprowadzonej na terenie należącej do przedsiębiorcy stacji paliw w miejscowości J. ul. (...), kontroli jakości paliw ciekłych, w wyniku której stwierdzono, że oferowany na powyższej stacji olej napędowy nie spełnia wymagań jakościowych, ze względu na zaniżoną temperaturę zapłonu. W wyniku badania pobranej w dniu 2 grudnia 2009 r. próbki oleju napędowego stwierdzono, że temperatura jego zapłonu wynosiła 50 #C, podczas, gdy zgodnie z obowiązującymi przepisami dopuszczalna temperatura zapłonu wynosić powinna powyżej 55 #C – a przy uwzględnieniu tolerancji 52,9 #C. Wobec stwierdzenia powyższego uchybienia Prezes URE uznał, że zachowanie przedsiębiorcy naruszyło warunek 2.2.3 udzielonej koncesji – zgodnie z którym „Koncesjunariuszowi nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych określonych w niniejszej koncesji, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z zawartych umów i z norm określonych obowiązującymi przepisami”. Wobec ustalenia, że przedsiębiorca naruszył warunki udzielonej mu koncesji Prezes, stosownie do przepisu 56 ust. 1 pkt 12, art. 56 ust. 2 pkt. 1 w związku z art. 56 ust. 3 i 6 ustawy Prawo energetyczne oraz biorąc pod uwagę niewielki stopień szkodliwości czynu przedsiębiorcy wymierzył mu karę pieniężną w wysokości 8 000 zł co stanowi (...) % przychodu z działalności koncesjonowanej osiągniętego przez koncesjonariusza w 2009 r. Wymierzając karę Prezes uwzględnił także stopień zawinienia przedsiębiorcy, na który miał wpływ fakt nie podjęcia przez przedsiębiorcę wystarczających działań, które zapewniłyby właściwą jakość sprzedawanego paliwa, a także fakt braku wcześniejszych naruszeń przez przedsiębiorcę warunków koncesji oraz jego możliwości finansowe.

W dniu 22 grudnia 2010 r. powód R. S. złożył odwołanie od powyższej decyzji Prezesa URE, w którym wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania. Decyzji powód zarzucił mający wpływ na rozstrzygnięcie błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, że jest on winien temu, że paliwo poddane badaniu nie spełniało wymogów w zakresie temperatury zapłonu, w sytuacji, kiedy dokonał on zakupu paliwa od (...) S.A. otrzymując świadectwo jego jakości. Dodatkowo powód zarzucił zastosowanie wobec niego kary niewspółmiernie wysokiej do stopnia zawinienia.

W uzasadnieniu odwołania powód wskazał, że jest zobowiązany do dokonywania zakupu paliwa w (...) S.A. i nie ma on żadnego wpływu na jakość otrzymywanego stamtąd paliwa. W ocenie powoda ukarany winien być właśnie (...) S.A. ponieważ to on dostarczył paliwo, które nie spełniało norm jakościowych. Dlatego również wysokość kary jest niewspółmierna do stopnia zawinienia powoda, ponieważ nie miał on możliwości zakupu paliwa w innym miejscu.

W odpowiedzi na odwołanie wniesionej w dniu 11 lutego 2011 r. pozwany wniósł o oddalenie odwołania.

Strony podtrzymały swoje stanowiska do końca procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 6 lutego 2003 r. Nr (...), zmienioną decyzją z dnia 19 września 2005 r. Nr (...), Prezes URE udzielił R. S., prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą PPUH (...) S. R. z siedzibą w J. koncesji na obrót paliwami ciekłymi na okres od 15 lutego 2003 r. do 15 lutego 2013 r.. Zgodnie z postanowieniem pkt. 2.2.3 koncesji „Koncesjonariuszowi nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych określonych w niniejszej koncesji, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z zawartych umów i z norm określonych obowiązującymi przepisami.”

W dniu 2 grudnia 2009 r. na stacji paliw należącej do powoda a znajdującej się w miejscowości J. ul. (...) pracownicy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej we W. przeprowadzili kontrolę jakości sprzedawanych na niej paliw. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych pobranych próbek paliw ustalono, że w próbce podstawowej oleju napędowego występuje zaniżona temperatura zapłonu, która wynosiła 50 #C, podczas gdy zgodnie z obowiązującymi przepisami dopuszczalna temperatura zapłonu wynosi powyżej 55 #C, a przy uwzględnieniu tolerancji 52,9 #C. Przeprowadzone na wniosek powoda w Specjalistycznym Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej w B. badanie próbki kontrolnej oleju napędowego także wykazało zaniżoną temperaturę zapłonu wynoszącą 49,5 #C.

W 2009 r. powód osiągnął przychód z działalności gospodarczej w wysokości (...) zł. wartość w cenie zakupu wyniosła 24 527 362,85 zł. Wartość sprzedaży wyniosła 26 130 079,16, natomiast dochód z działalności koncesjonowanej wyniósł(...) zł.

Powyższy stan faktyczny był niesporny pomiędzy stronami.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

W myśl art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059), karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. Na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy Prawo energetyczne, wysokość kary pieniężnej – o której mowa w ust. 1 tego artykułu - nie może przekroczyć (...) % przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Zgodnie natomiast z art. 56 ust. 6 ustawy, Prezes URE ustalając wysokość kary pieniężnej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

Odpowiedzialność, o której mowa w art. 56 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, ma charakter obiektywny, co oznacza, że jej poniesienie jest niezależne od zawinienia. Dla możliwości zastosowania sankcji pieniężnej istotne jest wyłącznie istnienie obowiązku prawnego zabezpieczonego sankcją pieniężną oraz stwierdzenie faktu jego naruszenia przez podmiot zobowiązany. Samo naruszenie normy sankcjonowanej uzasadnia postawienie zarzutu niezachowania należytej ostrożności wymaganej w stosunkach danego rodzaju.

Warunek wskazany w pkt. 2.2.3 koncesji na obrót paliwami ciekłymi, udzielonej powodowi decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 6 lutego 2003 r. nr (...) (z późniejszymi zmianami) wyraźnie wskazywał, iż: „Koncesjonariuszowi nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych określonych w niniejszej koncesji, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z zawartych umów i z norm określonych obowiązującymi przepisami.”

Wobec powyższego jednoznaczne jest dla Sądu, że na powodzie ciążył wynikający z koncesji obowiązek wprowadzania do obrotu jedynie paliwa spełniającego normy jakościowe. Sankcja za niespełnienie tego obowiązku przewidziana została w przepisie art. 56 ust. 1 pkt 12) ustawy Prawo energetyczne i sankcja ta – jako sankcja administracyjna – jest zobiektywizowana, a więc jej zastosowanie jest niezależne od występowania po stronie karanego winy.

Stopień zawinienia jest okolicznością, którą ustawodawca w art. 56 ust. 6 Prawa energetycznego nakazuje uwzględnić podczas ustalania przez Prezesa URE wysokości kary pieniężnej. Sąd nie ma wątpliwości, że po stronie powoda można stwierdzić jedynie winę w postaci nieumyślności. Wina nieumyślna zachodzi wówczas, gdy sprawca deliktu

administracyjnego, nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia go jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał albo mógł i powinien przewidzieć. Powód prowadzi działalność gospodarczą, która ze względu na swoją doniosłość społeczną, strategiczne znaczenie oraz stwarzane niebezpieczeństwo jest działalnością koncesjonowaną. Wiąza się tym znacznie podwyższone standardy, jeśli chodzi o sposób i warunki jej wykonywania. Fakt wprowadzenie do obrotu przez powoda paliwa o niemieszczących się w normach parametrach świadczy o niezachowaniu przez niego należytej ostrożności, czego efektem było popełnienie zarzuconego mu czynu. Dokonując oceny zachowania powoda Sąd uznał, że szkodliwość popełnionego przez niego czynu była niewielka, z uwagi na jedynie niewielkie przekroczenie jednego z parametrów, tj. zniżenie temperatury zapłonu oleju napędowego w pobranej próbce o 5,48%. Sąd wziął pod uwagę także fakt braku uprzednich naruszeń przez powoda warunków koncesji oraz wysokość jego przychodów z działalności koncesjonowanej w roku 2009. Wobec powyższego Sąd uznał, że wymierzone przez Prezesa URE kara finansowa w wysokości 8 000 zł, jest karą uwzględniającą wszystkie powyższe okoliczności.

Kara ma pełnić funkcję prewencji zarówno ogólnej jak i szczególnej, będąc zarówno realną i odczuwalną dolegliwością dla danego podmiotu jak i środkiem zapobiegającym powtarzaniu się naruszeń w przyszłości. Uwzględniając funkcję represyjną oraz prewencyjną kary oraz biorąc pod uwagę, że kara powinna być reakcją na stwierdzone naruszenie adekwatną do okoliczności Sąd uznał, że Prezes URE prawidłowo ustalił, że kara pieniężna wymierzona w wysokości 8.000 zł, stanowiąca zaledwie (...) % przychodu z działalności koncesjonowanej osiągniętego przez odwołującego w 2009 roku spełni swoje funkcje o jakich mowa wyżej.

W konsekwencji, Sąd Okręgowy na podstawie art. 479 (53) § 1 k.p.c. nie znajdując podstaw do uwzględnienia odwołania - oddalił je.

SSO Małgorzata Perdion - Kalicka

(...)

(...)